บทคัดย่อ

วิจัยสถาบัน เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดอุบัติเหตุจากการขับรถจักรยานยนต์ ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทค โน โลยีสุรนารี มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ (1) ศึกษาลักษณะการเกิด อุบัติเหตุจากการขับรถจักรยานยนต์ของนักศึกษา (2) ศึกษาระดับความรู้ และทัศนคติ และพฤติกรรม เกี่ยวกับความปลอดภัยในการขับรถจักรยานยนต์ของนักศึกษา (3) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ เกี่ยวข้องกับการเกิดอบัติเหตุจากการขับรถจักรยานยนต์ของนักศึกษา

รูปแบบการศึกษา เป็นการศึกษาวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบย้อนหลัง (Retrospective study) ศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มศึกษา และ (2) กลุ่มควบคุม โดยกลุ่มศึกษาคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีประวัติการเกิดอุบัติเหตุจากการขับ รถจักรยานยนต์ ในปี พ.ศ.2552 จำนวน 101 คน และกลุ่มควบคุม คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีซึ่งเป็นผู้ขับรถจักรยานยนต์ แต่ไม่เกิดอุบัติเหตุ ในปี พ.ศ. 2552 และ เป็นนักศึกษาเพศเดียวกันกับกลุ่มศึกษา สำนักวิชาเดียวกันกับกลุ่มศึกษา อายุแตกต่างกับกลุ่มศึกษา ไม่เกิน 1 ปี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณา สถิติ Chi-square test หรือ Fisher's Exact Test และ Multiple logistic regression

ผลการวิจัยสถาบัน สรุปได้ดังนี้

- 1. ลักษณะการเกิดอุบัติเหตุจากการขับรถจักรยานยนต์ ครึ่งหนึ่งเกิดจากการขับรถล้ม แฉลบเอง บริเวณที่เกิดอุบัติเหตุมากที่สุดคือ ถนนมหาวิทยาลัย 1 และแยกออกประตู 1 (ร้อยละ 21.8) ส่วนใหญ่ของผู้ขับรถมีใบอนุญาตขับขี่ และมีประสบการณ์ขับรถมากกว่า 2 ปี รถจักรยานยนต์ที่เกิดอุบัติเหตุมากที่สุดคือ รถจักรยานยนต์ 4 จังหวะ (ร้อยละ 55.4) รถมีอายุเฉลี่ย มากกว่า 3 ปี และร้อยละ 17.8 มีการคื่มเครื่องคื่มแอลกอฮอล์ก่อนขับรถจักรยานยนต์ โดยส่วนใหญ่ ผู้เกิดอุบัติเหตุร้อยละ 72.3 ใช้ความเร็วในการขับรถเฉลี่ยมากกว่า 50 กิโลเมตรต่อชั่วโมง และมีเพียง ร้อยละ 22.8 ที่สวมหมวกนิรภัยทุกครั้งขณะขับรถจักรยานยนต์
- 2. การบาคเจ็บจากอุบัติเหตุการขับรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 86.0 เป็นการบาคเจ็บเพียง เล็กน้อย แต่อย่างไรก็ตามมีการสูญเสียอวัยวะเกิดขึ้นคิดเป็นร้อยละ 2.0 โดยร้อยละ 64.0 ของ ผู้บาดเจ็บเข้ารับการรักษาที่สถานพยาบาลของมหาวิทยาลัย
- 3. ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการขับรถจักรยานยนต์ของกลุ่มศึกษาและกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกัน (p=0.015) แต่อย่างไรก็ตามทั้งกลุ่มศึกษาและกลุ่มควบคุมมีความรู้เกี่ยวกับ ความปลอดภัยในการขับรถจักรยานยนต์อยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างน้อย โดยกลุ่มศึกษาและ กลุ่มควบคุมมีความรู้อยู่ในระดับดีเพียงร้อยละ 3.0 และ 6.9 ตามลำดับ

- 4. ทัศนคติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการขับรถจักรยานยนต์ของกลุ่มศึกษาและกลุ่มควบคุม มีค่าไม่แตกต่างกัน โดยทั้งสองกลุ่มศึกษามีทัศนคติเชิงบวกต่อความปลอดภัยในการขับ รถจักรยานยนต์ค่อนข้างสูง คิดเป็นร้อยละ 97.0 สำหรับกลุ่มศึกษา และร้อยละ 95.0 สำหรับกลุ่ม ควบคุม
- 5. พฤติกรรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการขับรถจักรยานยนต์ของกลุ่มศึกษาและกลุ่ม ควบคุมมีค่าไม่แตกต่างกัน กลุ่มศึกษาและกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมที่ดีเกี่ยวกับความปลอดภัยใน การขับรถจักรยานยนต์ คิดเป็นเพียงร้อยละ 44.6 และ 53.5 ตามลำดับ
- 6. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดอุบัติเหตุจากการขับรถจักรยานยนต์ ได้แก่ การ ปรับแต่งรถจักรยานยนต์ โดยผู้ที่ปรับแต่งรถจักรยานยนต์มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุมากกว่าผู้ ที่ไม่มีการปรับแต่งเท่ากับ 3.37 เท่า (p=0.001) นอกจากนั้นปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับการขับ รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ช่วยลดความเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุจากการขับ รถจักรยานยนต์ (p=0.044)

Abstract

The main objectives of this institutional research, Factors Related to Motorcycle Accidents among Students of Suranaree University of Technology, were (1) to study the characteristics of motorcycle accidents occurring in 2009, (2) to study the knowledge, attitudes, and behaviors regarding motorcycle safe riding among students of Suranaree University of Technology, (3) to study the factors related to the motorcycle accidents.

The retrospective study was used for this research. The sample of this study was divided into 2 groups (1) a study group and (2) a control group. The study group composed of 101 undergraduate students with motorcycle accidents in 2009, whereas the control group composed of 101 undergraduate students with no motorcycle accident in 2009, the same gender and institute of the control group, and the age not different from the study group more than 1 year. The questionnaires were used to collect the data. The data were then statistically analyzed using descriptive statistics, Chi-square test or Fisher's Exact Test, and Multiple logistic regression.

The results of the research are as follows:

- 1. Half of motorcycle accidents were caused by fall by themselves. The highest accidents report occurred on University road 1 and interjunction to gate 1 area (21.8%). Most of riders had riding licenses and experienced more than 2 years for riding. 4-stroke motorcycle was the highest accidents record (55.4%), and the average age of motorcycles was more than 3 years. Before accidents, 17.8 percent of students had consumed alcoholic drinks. Seventy Three percent of students rode their motorcycles with the speed of more than 50 kilometer per hour. Only 22.8 percent of students worn helmet every time when riding their motorcycles.
- 2. Eighty six percent of accidents caused minor injuries; however, there were 2 percent of students with organ loss. About 64 percent of students with accidents were cured in University health care unit.
- 3. The difference of knowledge on safe riding between the study group and the control group was statistically significant (p = 0.015). However, most of both groups had the knowledge on safe riding at medium to poor levels. Only 3 percent of study group and 6.9 percent of control group had knowledge on safe riding at high level.
- 4. The attitude on safe riding between the study group and the control group was not different. Both of them had positive attitude on safe riding. The percentage of positive attitude on

safe riding in study group and control group were 97 percent and 95 percent, respectively.

- 5. The safe riding behaviors between the study group and the control group were not different. The percentage of safe riding in study group and control group were only 44.6 percent and 53.5 percent, respectively.
- 6. The factor related to motorcycle accidents was motorcycle modification. The study group had consistently 3.37 times higher risk of motorcycle accidents than the control group (p = 0.001). Moreover, the knowledge on safe riding was a significant factor that reduced the risk of motorcycle accidents (p = 0.044).

